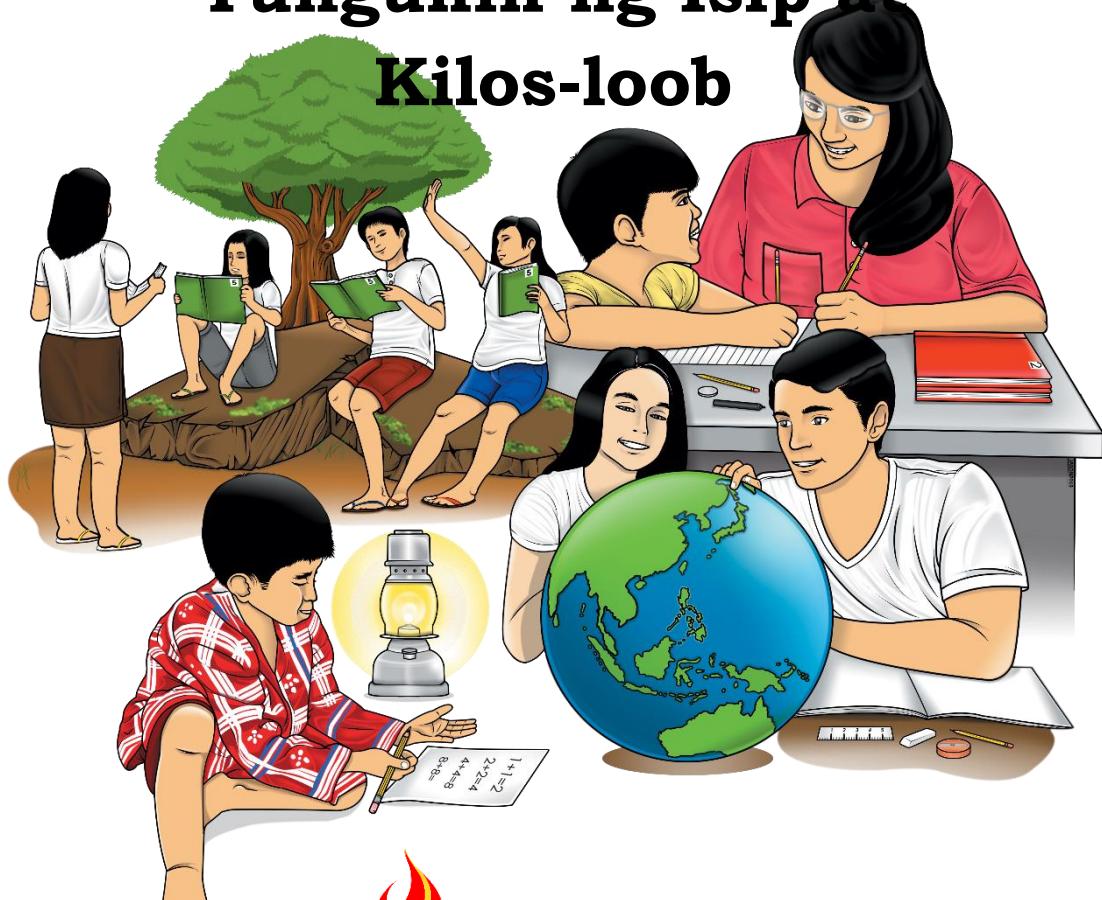

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Unang Markahan – Modyul 1:
Ang Mataas na Gamit at
Tunguhin ng Isip at
Kilos-loob**

Edukasyon sa Pagpapakatao- Ikasampung Baitang

Alternative Delivery Mode

Unang Markahan – Modyul 1: Ang Mataas na Gamit at Tunguhin ng Isip at Kilos-loob Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtagtaglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuhang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga oriinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Jesabell Fe C. Lag-asan

Editor: Annie Rose B. Cayasen, Ed.D - Regional EPS - EsP

Tagasuri: Erlinda C. Quinuan – Division EPS - EsP

Tagaguhit:

Tagalapat:

Tagapamahala: May B. Eclar, Ph.D. CESO V – Regional Director

Benilda M. Daytaca, EdD, CESO VI – OIC-SDS-SDO Benguet

Carmel F. Meris – Chief Education Supervisor CLMD

Ethielyn Taqued - Regional EPS - LRMDS

Edgar Madlaing – Regional EPS – AP/ADM Focal Person

Rizalyn A. Guznian, Ed.D. – Chief Education Supervisor CID

Sonia D. Dupagan, Ed.D. – Division EPS LRMDS

Vicenta C. Danigos – Principal I

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyong Pampangasiwaan ng Cordillera

Office Address: Wangal, La Trinidad, Benguet

Telefax: (074)-422-4074

E-mail Address: car@deped.gov.ph

10

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Unang Markahan – Modyul 1:
Ang Mataas na Gamit at
Tunguhin ng Isip at
Kilos-loob**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinomang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan naming magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinbihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kaming matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang modyul na ito ay isinulat para matugunan ang iba't ibang paraan ng pagkatuto ng bawat mag-aaral. Hangad ng modyul na ito na maunawaan mong lubos ang mataas na gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob. Ang saklaw ng araling napapaloob sa modyul na ito ay gagabay sa iyo upang makilala ang iyong mga kahinaan sa pagpapasiya at makagawa ng kongkretoong hakbang upang malagpasan ang mga kahinaang ito.

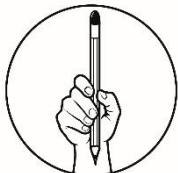
Ang modyul na ito ay may dalawang Kasanayang Pampagkatuto:

- 1.1 Natutukoy ang mataas na gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob. (EsP10MP-Ia-1.1)
- 1.2. Nakikilala ang kanyang mga kahinaan sa pagpapapasiya at nakagagawa ng mga kongkretoong hakbang upang malagpasan ang mga ito. (EsP10MP-Ia-1.2)

Aralin

1

ISIP AT KILOS-LOOB

Subukin

PANUTO: Para sa unang bahagi, basahin at unawain ang mga sumusunod na pahayag. Tukuyin kung ang pahayag ay **TAMA** o ito ay **MALI**. Isulat ito sa sagutang papel.

1. Ang kakayahang ng isip ay layong makakuha ng buod ng karaasan at makabuo ng kataga upang bigyan ito ng kahulugan.
2. Ang mga halaman, hayop at tao ay tanging pisikal na anyo lamang ang pagkakaiba sapagkat parepareho lamang ang mga ito na nilalang ng Diyos.
3. Ang tao ay nilalang na may likas na kaalaman tungkol sa mabuti at sa masama.

4. Ang panloob na pandama ay tumutukoy sa paningin, pandinig, pang-amoy at panlasa.
5. Ang memorya ay pangkakaroon ng malay sa pandama, nakapagbubuod, at nakapag-uunawa.

PANUTO: Para sa ikalawang bahagi, unawain ang mga pahayag sa HANAY A at piliin ang titik ng iyong sagot sa HANAY B. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

HANAY A

6. pagkakaroon ng malay sa pandama, nakapagbubuod, at nakauunawa
7. kakayahang makaramdam sa isang karanasan at tumugon nang hindi dumadaan sa katwiran
8. kakayahang lumikha ng larawan sa sa isip at palawakin ito
9. kakayahang kilalanin at alaalaahanin ang nakalipas na pangyayari o karanasan
- 10.ito ang paningin, pandinig, pang-amoy, at panlasa

HANAY B

- a. memorya
- b. panloob na pandama
- c. kamalayan
- d. imahinasyon
- e. instinct
- f. panlabas na pandamdam

PANUTO: Para sa ikatlong bahagi, piliin ang TITIK ng iyong sagot at isulat ito sa sagutang papel.

11. “Ang Tao ay nilikha ayon sa wangis ng Diyos kaya’t siya ay tinawag na Kaniyang obra maestro.” Ano ang nais iparating ng kasabihan?
 - a. Ang tao'y may katangiang tulad ng katangiang taglay Niya.
 - b. Kamukha ng tao ang Diyos.
 - c. Kapareho ng tao ang Diyos.
 - d. Ang tao ay inilikha ayon sa pisikal na katangian ng Diyos.
12. Ano ang pangunahing gamit ng kilos-loob?
 - a. Ito ang pagpili at kilalanin ang pagkakaiba ng nararamdam o emosyon, paghuhusga at pagpapasiya.
 - b. Ito may kakayahang magnilay o magmuni-muni kaya’t nauunawaan nito ang kaniyang nauunawaan.
 - c. Ito ang kakayahang kumuha ng buod ng esensiya sa mga partikular na mga bagay.
 - d. Ang tunguhin ng isip ay katotohanan at kakayahang magnilay.

13. Sa pamamagitan nito ay may kaalaman ang tao sa kung ano ang mabuti sa masama.

- a. isip
- b. kilos-loob
- c. pagkatao
- d. damdamin

14. Sa pamamagitan ng _____, ang tao ay nakapagpapasiya at isakatuparan ang pinili

- a. isip
- b. kilos-loob
- c. pagkatao
- d. damdamin

15. Ang _____ ng tao ay bunga ng nahubog na isip at kilos-loob na batay sa katotohanan sapagkat ang katotohanan ay inaalam sa tulong ng pag-iisip at akmang kilos-loob.

- a. isip
- b. kilos-loob
- c. emosyon
- d. karunungan

Balikan

Natutunan mo noong ikaw ay nasa Baitang 7 at naging malinaw sa iyo na ang tao ay natatanging nilikhang nabubuhay sa mundo. Ano ba ang nagpapabukod-tangi sa tao sa ibang nilikhang may buhay upang makamit niya ang layunin ng pagkakalikha sa kaniya bilang tao? Sa kaniyang pag-iisip, pagpapasiya, at pagkilos, nagiging bukod-tangi ang tao.

PANUTO: Upang ihanda ka sa ating aralin, ating balikan ang mga natutunan mo noong ikaw ay nasa Baitang 7. Sagutin ang gawain na may kinalaman sa nilikhang may buhay sa mundo. Magbahagi ng dalawang pagkakatulad at pagkakaiba ng tatlong nilalang na may buhay.

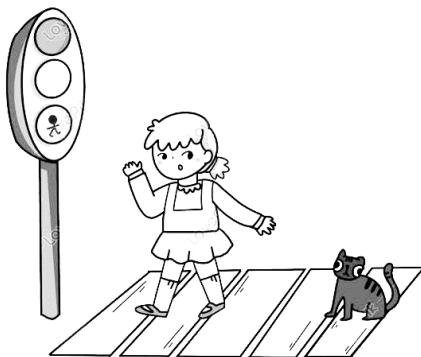
	HALAMAN	HAYOP	TAO
Pagkakatulad			
Pagkakaiba			

Tuklasin

Gawain 1: PAGSUSURI SA LARAWAN

PANUTO: Tunghayan at suriin ang larawan. Unawain at sagutan ang mga katanungan tungkol sa larawan. Isulat ang iyong mga kasagutan sa sagutang papel.

TANONG	TAO	HAYOP
1. Ano ang mayroon ang bawat isa upang makita ang babala?		
2. Ano ang kakayahang taglay ng bawat isa upang makita ang babala?		
3. Ano ang inaasahang magiging tugon ng bawat isa sa babala?		

Mula sa iyong kasagutan sa itaas, sagutin ang mga sumusunod na katanungan.

1. Ano ang pagkakatulad at pagkakaiba ng tao at hayop?
2. Paano kumilos ang hayop? Ang tao?
3. Ano ang natuklasan mo tungkol sa hayop at aso?

Gawain 2: PAGSUSURI SA SITWASYON

PANUTO: Pag-aranan ang mga sitwasyon. Ipagpalagay mo na ikaw ay isa sa tauhan sa sitwasyon at sagutin ang katanungang: Ano ang gagawin mo sa pangyayari? Isulat ito sa sagutang papel.

Sitwasyon 1

Masaya kang nakikipagkwentuhan sa iyong mga kibigan nang biglang napunta ang usapan tungkol kay Jenny. Ayon sa isa mong kaibigan, nakikipagrelasyon daw ito sa lalaking may asawa. Kapitbahay mo si Jenny.

Sitwasyon 2

Inanyayahan ka ng iyong kaklase sa kaarawan ng kaniyang pinsan. Sumama ka at nakipagkwentuhan sa iba pang bisita. Sa kalagitnaan ng kwentuhan naglabas sila ng alak at pinipilit ka ng iyong kaklase na tikman ito.

Sitwasyon 3

Hindi nagawa ng malatik mong kaibigan na si Peter ang inyong takdang aralin sa *Math*. Nais niyang kopyahin ang iyong gawain at inalok ka niya na ililibre ka niya ng pagkain kapag pinakopya mo siya.

PAMANTAYAN SA PAGWAWASTO SA GAWAIN 1 at 2

Pamantayan	Napakahusay (10)	Mahusay (8)	Nalilinang (6)	Nagsisi-mula (4)
Kalidad ng Pagpapaliwanag (60%)	Napakahusay ang pagpapaliwanag (buo at maliwanag)	Mabuting pagpapaliwanag (katamtamang pagpapaliwanag)	Matatanggap ang pagpapaliwanag (may kaunting kamalian ang pagpapaliwanag)	Kailangang isaayos (malaki ang kakulagan, nagpapakita ng kaunting kaalaman)

Suriin

Ang tao ay nilikha ayon sa wangis ng Diyos kaya't siya ay tinawag na Kaniyang obra maestro. Ang pagkakalikha ayon sa wangis ng Diyos ay nangangahulugan na ang tao ay may mga katangiang tulad ng katangiang taglay Niya. Binigyan ng Diyos ang tao ng kakayahang mag-isip, pumili at gumusto.

Ang tao ay nilalang na may likas na kaalaman tungkol sa mabuti at sa masama. Ang kaniyang konsensiya ay indikasyon ng naturang oriinal na katayuang ito.

KAKAYAHANG TAGLAY NG TAO

I. PANGKAALAMANG PAKULTAD (*Knowing Faculty*)

dahil sa panlabas na pandama at dahil sa isip kaya't ang tao ay nakauunawa, naghuhusga at nangangatuwiran.

DALAWANG KAKAYAHAN NG TAO

a. **Panlabas na pandama-** ito ay ang paningin, pandinig, pang-amoy, at panlasa. Ang mga ito ay nagiging dahilan upang ang tao ay magkaroon ng direktang ugnayan sa reyalidad.

Mga halimbawa:

a. **paningin-** mata na ginagamit upang makita ang mga bagay sa ating paligid

b. **pang-amoy-** ilong na ginagamit upang maka-amoy katulad ng amoy ng pabango o iba pang amoy sa ating paligid

c. **panlasa-** dila na ginagamit upang makalasa ng mga pagkain

d. **pandinig-** tainga na ginagamit upang makadinig ng iba't-ibang klaseng tunog sa paligid

b. **Panloob na pandama-** ito ay ang kamalayan, memorya, imahinasyon at *instinct*.

➤ **Kamalayan-** pagkakaroon ng malay sa pandama, nakapagbubuod, at nakapag-uunawa.

Halimbawa: Mag-aaral ka ng mabuti dahil alam mo na malapit na ang *final exam*, may kamalayan ka sa iyong sarili na kailangan mong mag-aral dahil gusto mong makapasa sa pagsusulit.

- **Memorya**- kakayahang kilalanin at alaalaahanin ang nakalipas na pangyayari o karanasan
Halimbawa: Naaalala mo na may takdang aralin kayo sa Edukasyon sa Pagpapakatao na ipapasa bukas.
- **Imahinasyon**- kakayahang lumikha ng larawan sa isip at palawakin ito.
Halimbawa: Nakabubuo ka ng pangyayari sa iyong isip na ikaw ay nakarating ibang bansa at nagpatayo ng sarili mong negosyo.
- **Instinct**- kakayahang maramdamang isang karanasan at tumugon nang hindi dumadaan sa katwiran.
Halimbawa: Naramdamang parang may sumusunod sa iyo habang naglalakad pauwi, dahil sa iyong *instinct* mabilis kang tumakbo.

Ipinakita ni Esteban ang ispiritwal at materyal na kalikasan ng tao gamit ang tsart na:

ANG KABUUANG KALIKASAN NG TAO		
Kalikasan ng Tao	Pangkaalamang Pakultad	Pagkagustong Pakultad
Materyal (Katawan)	Panlabas na Pandama Panloob na Pandama	Emosyon
Ispiritwal (Kaluluwa, Rasyonal)	Isip	Kilos-loob

Nakaaalam ang tao hindi lang dahil sa kaniyang isip kundi dahil din sa kaniyang pandama. Sa pamamagitan ng mga panlabas na pandama, nagkakaroon ang tao ng direktang ugnayan sa reyalidad. Ang reyalidad ang siyang nagpapakilos sa kapangyarian o kakayahang makaalam.

	ISIP	KILOS-LOOB
Kakayah	a. may kakayahang magnilay o magmuni-muni b. nakauunawa c. may kakayahang Mag-abstraksiyon d. makabubuo ng kahulugan at kabuluhan ang bagay	a. Pumili, magpasiya at isakatuparan ang pinili b. Naaakit sa mabuti at lumalayo sa masama
Gamit at Tunguhin	a. humanap ng impormasiyon b. umisip at magnilay sa mga layunin at kahulugan ng impormasiyon	a. Malayang pumili ng gustong isipin o gawin

	c. sumuri at alamin ang dahilan ng pangayari alamin ang mabuti at masama, tama at mali, at ang katotohanan	b. Umasam maghanap. Mawili, humilig sa anumanb nauunawaan ng isip c. Maging mapanagutan sa pagpili ng aksiyong makabubuti sa lahat
--	---	---

May pagkakatulad ang hayop at tao. Una, sila ay parehong mga nilalang na may buhay. Ikalawa, may natatanging pangangailangan ang tao at hayop – ito ay ang pagmamahalan sa isa't-isa. Ang pangatlo ay may kakayahan silang magparami.

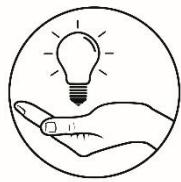
Ang tao ay may isip upang alamin ang diwa at buod ng isang bagay. Tayo rin ay may puso upang makaramdam ng emosyon at kilos-loob na magpasiya at isakatuparan an gating pinili. Ito ang dahilan kung bakit tayo natatangi at naiiba sa iba pang nilikhang may buhay.

Ayon sa aklat, “Education ng Values” ni Esteban, ang isip ng tao ay may ispiritwal na kakayahan, ang “*intellect at will*”.

Makikita ang pagkakaiba ng *intellect* at *will* ayon sa tunguhin nito.

TUNGUHIN	INTELLECT (ISIP)	WILL (KILOS-LOOB)
Tungkulin (<i>function</i>)	Mag-isip (<i>to think</i>)	Isakilos (<i>to act</i>)
Hangarin/Layunin (<i>Purpose</i>)	Malaman (<i>to know</i>)	Pumili (<i>to choose</i>)
Kaganapan ng tao	Ang katotohanan (<i>truth</i>)	Kabutihan (<i>goodness</i>)
<i>Highest Human Fulfillment</i>	Karunungan (<i>wisdom</i>) upang umunawa	Kabutihanbilang birtud (<i>virtue</i>) Pag-ibig (<i>love</i>)

Ang tao ay nagtaglay ng karunungan na wala ang ibang nilalang sa mundo. Ang kaniyang karunungan ay bunga ng nahubog na isip at kilos-loob na batay sa katotohanan sapagkat ang katotohanan ay inaalam sa tulong ng pag-iisip at akmang kilos-loob.

Pagyamanin

GAWAIN 3: KOMPLETUHIN!

PANUTO: Mula sa naging talakayan, kumpletuhin ang mahalagang konsepto tungkol sa isip at kilos-loob. Piliin ang mga sagot sa kahon at isulat ito sa sagutang papel.

karunungan upang umunawa	tungkulin
kabutihan	isakilos
malaman	
kaganapan ng tao	

TUNGUHIN	INTELLECT (ISIP)	WILL (KILOS-LOOB)
1.	Mag-isip (<i>to think</i>)	2.
Hangarin/Layunin (<i>Purpose</i>)	3.	Pumili (<i>to choose</i>)

4.	Ang katotohanan (<i>truth</i>)	5.
Highest Human Fulfillment	6.	Kabutihan bilang birtud (<i>virtue</i>) Pag-ibig (<i>love</i>)

GAWAIN 4: IPANGATUWIRANAN MO!

PANUTO: Suriin ang sitwasyon. Isulat ang iyong mga katuwiran sa naging pasiya mo kaugnay ng iyong pag-aaral at ang gagawing solusyon kaugnay nito sa *speech balloon*. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

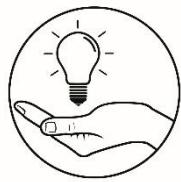
Maganda ang *performance* mo sa paaralan. Lagi kang kasama sa mga may honors. Subali't mula nang nakilala mo at naging barkada mo si John na may hindi magandang bisyo tulad ng paninigarilyo at pag-inom ng alak, naimpluwensyahan ka niya. Napabayaan mo ang iyong pag-aaral at nanganganib din ang iyong mga grado. Kinausap ka ng iyong ama, hiningi niya sa iyo na sabihin ang iyong katuwiran sa iyong naging pasiya at ang plano mong solusyon kaugnay nito.

**Ano ang iyong
katuwitan?**

**Ano ang iyong magiging
solusyon?**

PAMANTAYAN SA PAGWAWASTO SA GAWAIN

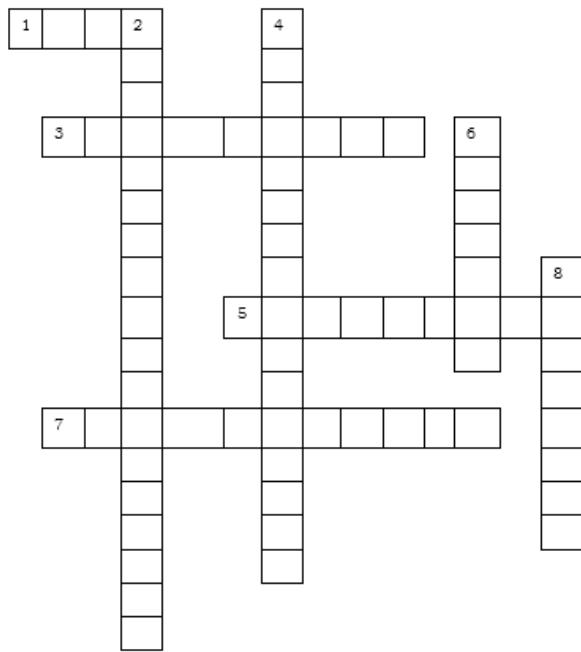
PAMANTAYAN	NAPAKAHUSAY (10)	MAHUSAY (8)	NALILINANG (6)	NAGSISIMULA (4)
Kalidad ng Pagpapaliwanag	Napakahusay ang pagpapaliwanag (buo at maliwanag)	Mabuting pagpapaliwanag (katamtamang pagpapaliwanag)	Matatanggap ang pagpapaliwanag (may kaunting kamalian ang pagpapaliwanag)	Kailangang isaayos (malaki ang kakulagan, nagpapakita ng kaunting kaalaman)

Isaisip!

GAWAIN 5: CROSSWORD PUZZLE

PANUTO: Sagutin ang *CROSSWORD PUZZLE*. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

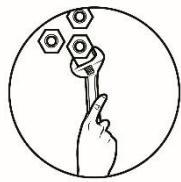

PAHALANG

1. ito ay tumutukoy sa kakayahang umunawa at mag-abstraksyon
3. kakayahang pumili, magpasiya at isakatuparan ang pinili
5. pagkakaroon ng malay sa pandama, nakapagbubuod at nakapag-uunawa
7. kakayahang lumikha ng larawan sa isip

PABABA

2. tumutukoy ito sa paningin, pandinig, pang-amoy, at panlasa
4. sakop nito ang kamalayan, memorya, imahinasyon at instinct
6. kakayahang alaalaahanin ang nakaraan
8. kakayahang makaramdam at tumugon nang hindi dumadaan sa katuwiran

Isagawa

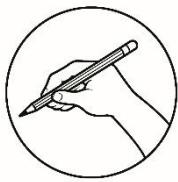
GAWAIN 6: ANG AKING KAHINAAN!

PANUTO: Magsulat ng apat mong kahinaan tungkol sa pagpapasiya. Sa tapat nito, magbahagi ng paraan upang malampasan mo ang kahinaang ito at upang mas mapabuti mo ang iyong pagpapasiya.

ANG AKING KAHINAAN	MGA PARAAN UPANG MAS MAPABUTI ANG AKING PAGPAPASIYA
a. b. c. d.	a. b. c. d.

PAMANTAYAN SA PAGWAWASTO SA GAWAIN

PAMANTAYAN	NAPAKAHUSAY (10)	MAHUSAY (8)	NALILINANG (6)	NAGSISIMULA (4)
Kalidad ng Pagpapaliwanag	Napakahusay ang pagpapaliwanag at nakapagtala ng apat na kahinaan (buo at maliwanag)	Mabuting pagpapaliwanag at nakapagtala ng tatlong kahinaan (katamtamang pagpapaliwanag)	Matatanggap ang pagpapaliwanag at nakapagtala ng dalawang kahinaan (may kaunting kamalian ang pagpapaliwanag)	Kailangang isaayos at nakapagtala lamang ng isang kahinaan (malaki ang kakulagan)

Tayahin

GAWAIN 7: TAYAHIN ANG IYONG PAG-UNAWA

PANUTO: Para sa unang bahagi, basahin at unawain ang mga sumusunod na pahayag. Tukuyin kung ang pahayag ay **TAMA** o ito ay **MALI**. Isulat ito sa sagutang papel.

1. Ang tao ay nilalang na may likas na kaalaman tungkol sa mabuti at sa masama.
2. Ang mga halaman, hayop at tao ay tanging pisikal na anyo lamang ang pagkakaiba dahil parepareho lamang ang mga ito na nilalang ng Diyos.
3. Ang memorya ay pangkakaroon ng malay sa pandama, nakapagbubuod, at nakapag-uunawa.
4. Ang kakayahang isip ay layong makakuha ng buod ng karaasan at makabuo ng kataga upang bigyan ito ng kahulugan.
5. Ang panloob na pandama ay tumutukoy sa paningin, pandinig, pang-amoy at panlasa.

PANUTO: Para sa ikalawang bahagi, unawain ang mga pahayag sa **HANAY A** at piliin ang **TITIK** ng iyong sagot sa **HANAY B**. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

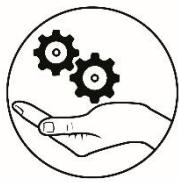
HANAY A

HANAY B

6. pagkakaroon ng malay sa pandama,
nakapagbubuod, at nakauunawa	a. kamalayan
7. kakayahang makaramdam sa isang
karanasan at tumugon nang hindi
dumadaan sa katwiran	b. instinct
8. kakayahang lumikha ng larawan sa
sa isip at palawakin ito	c. panloob na pandama
9. kakayahang kilalanin at alaalaharin
ang nakalipas na pangyayari o karanasan	d. memorya
10.ito ang paningin, pandinig, pang-
amoy, at panlasa	e. imahinasyon
	f. panlabas na
pandamdam

PANUTO: Para sa ikatlong bahagi, piliin ang TITIK ng iyong sagot at isulat ito sa sagutang papel.

11. Ang Tao ay nilikha ayon sa wangis ng Diyos kaya't siya ay tinawag na Kaniyang obra maestro. Ano ang nais iparating ng kasabihan?
 - a. Ang tao'y may katangiang tulad ng katangiang taglay Niya.
 - b. Kamukha ng tao ang Diyos.
 - c. Kapareho ng tao ang Diyos.
 - d. Ang tao ay inilikha ayon sa pisikal na katangian ng Diyos.
12. Ano ang pangunahing gamit ng kilos-loob?
 - a. Ito ang pagpili at kilalanin ang pagkakaiba ng nararamdaman o emosyon, paghuhusga at pagpapasiya.
 - b. Ito may kakayahang magnilay o magmuni-muni kaya't nauunawaan nito ang kaniyang nauunawaan.
 - c. Ito ang kakayahang kumuha ng buod ng esensiya sa mga partikular na mga bagay.
 - d. Ang tunguhin ng isip ay katotohanan at kakayahang magnilay.
13. Sa pamamagitan nito ay may kaalaman ang tao sa kung ano ang mabuti sa masama.
 - a. isip
 - b. kilos-loob
 - c. pagkatao
 - d. damdamin
14. Sa pamamagitan ng _____, ang tao ay nakapagpapasiya at isakatuparan ang pinili
 - a. isip
 - b. kilos-loob
 - c. pagkatao
 - d. damdamin
15. Ang _____ ng tao ay bunga ng nahubog na isip at kilos-loob na batay sa katotohanan sapagkat ang katotohanan ay inaalam sa tulong ng pag-iisip at akmang kilos-loob.
 - a. isip
 - b. kilos-loob
 - c. emosyon
 - d. karunungan

Karagdagang Gawain

GAWAIN 8: ANG AKING GAMPANIN

PANUTO: Bilang isang mag-aaral, ano ang magagawa mo sa iyong pamilya, paaralan, at pamayanan upang maisabuhay mo ang gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob? Isulat ito sa sagutang papel.

1. pamilya?

a. Isip-	_____
b. Kilos-loob-	_____

2. paaralan?

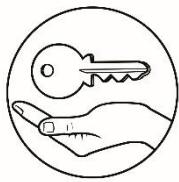
c. Isip-	_____
d. Kilos-loob-	_____

3. pamayanan?

e. Isip-	_____
f. Kilos-loob-	_____

Pamantayan sa Pagwawasto ng Gawain

PAMANTAYAN	NAPAKAHUSAY (10)	MAHUSAY (8)	NALILINANG (6)	NAGSISIMULA (4)
Kalidad ng Pagpapaliwanag (60%)	Napakahusay ang pagpapaliwanag (buo at maliwanag)	Mabuting pagpapaliwanag (katamtamang pagpapaliwanag)	Matatanggap ang pagpapaliwanag (may kaunting kamalian ang pagpapaliwanag)	Kailangang isaayos (malaki ang kakulagan, nagpapakita ng kaunting kaalaman)

Susi sa Pagwawasto

Tayahin	Pagyamaniin	Subukin
1. TAMA 2. MALI 3. TAMA 4. MALI 5. TAMA 6. a 7. b 8. e 9. d 10. F 11. a 12. b 13. a 14. b 15. d	1. tungkulin 2. isaklilos 3. malaman 4. Kagaanapan ug tao 5. kabutihau 6. Karunungan upang umanawa Gawain 5 Isasab Gawain 5 1. isip 2. parlibas na pandamdam 3. kilos-loob 4. parliboob na pandama 5. kamadayau 6. memorya 7. imahinasyon 8. instinct	1. TAMA 2. MALI 3. TAMA 4. MALI 5. TAMA 6. c 7. e 8. d 9. a 10. F 11. a 12. b 13. a 14. b 15. d

Sanggunian

Mga Aklat

Edukasyon sa Pagpapakatao Modyul para sa Mag-aaral 2015, FEP Printing Corporation Department of Education- Instructional Materials Council Secretariat, DepEd Complex Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Paglalakbay ng May Mabuting Asal Edukasyon sa Pagpapakatao ni Giselle Mendoza, KLEAFS Publishing Inc., Block 609 Lot 3 Phase Heritage Homes Loma de Gato Marilao, Bulacan

Mula sa Internet

<https://www.scribd.com/document/Esp10-modyul2>

<https://www.coursehero.com/esp10mataasnagamitattunguhinngisipatkiloslook>

<https://www.slideshareapp.com>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph